

πολιτική τους ανεξαρτησία. Δίνουν του Δράκου να φάει κάτι, αφού είναι Δράκος και πρέπει να τρώει. Και έτσι γλυτώνουν τολάχιστο το περσί τους και με το περσί τους την εθνική τους ύπαρξη. Κάθε κατάχτηση είναι σιωπηρή συμφωνία του κατακτητή με τους υποταγμένους και νέα ισορροπία από συμ- φέροντα.

Έτσι η Σαμοθράκη έμεινε πάντα ιδιοκυβέρνητη και ελληνική. Οι διάφοροι ξένοι κατακτητές πέρασαν από τη Σαμοθράκη όπως περνούν από τον κα- θρέφτη από πάνω διάφορες μορφές ανθρώπων. Και καί που θαρρούσαν πως είχαν πιά υποτάξει ελόντελα το νησί και το είχαν κάμει παντοτεινά δικό τους, εκεί που φαντάζονταν πως είχαν φτιάξει τους κα- τοίκους κατά τη δική τους την κρυφή επιθυμία, εκεί έξεπεφτε ή εξουσία τους ή πολιτική, έφευγαν από το νησί, και έμεναν πάλι οι Σαμοθρακίτες Σαμοθρακί- τες, ανέριαι. Και έρχονταν τότε άλλοι κύριοι και έριζαν το νησί, μα το νησί δεν άλλαζε μορφή και έπως τα βράχια του ήταν και έμεναν από γρανίτη, έτσι και οι κάτοικοί του έμεναν Έλληνες.

Κανένας πολιτισμός δεν αντικατάσθηκε τον έλ- ληνικό πολιτισμό στη Σαμοθράκη. Κανένας δε χώ- θηκε στην ψυχή των νησιωτών για να την ποτίσει και να την αλλάξει. "Ο,τι μπορεί και απομοιώνει ο Έλληνας από τους ξένους πολιτισμούς, το παίρνει και το κάνει δικό του" μα λιγιστά πράγματα μπορεί και απομοιώνει. Τα περισσότερα του μένουν ξένα, δεν τον αγγίζουν καν, ή δεν μπαίνουν μέσα του. Ποτέ ως την ώρα δεν έέχασε τον εαυτό του ο Έλ- ληνας.

Έτσι διοίκησαν τους Έλληνες ως τώρα όλοι οι ξένοι κατακτητές, Πέρσες, Ρωμαίοι, Βενετιάνοι, Φράγκοι και Τούρκοι. Έτσι τους διοίκησαν και οι αρχαίοι Άθηναίοι, Σπαρτιάτες, Θηβαίοι ή Μακεδό- νες. Μονάχα όταν ήρθαν οι νέοι Έλληνες κατακτη- τές, οι πολιτικοί και νομοθέτες του νεοελληνικού κράτους, τότε καταργήθηκαν οι κοινότητες, σδύ- στηκε ή τοπική αυτοδιοίκηση, με μια μονοκοντυλιά, μ' ένα νόμο. Το ίδιο κάνουν τώρα και οι Βούλγα- ροι για τις ελληνικές κοινότητες που είναι στη ση- μερινή Βουλγαρία. Για να πνίξουν την ελληνική ζωή τσαλαπάτησαν τις ελληνικές κοινότητες και τις διαλύσανε. Ξέρουν τί κάνουν, εκείνοι. Οι άλλοι ξένοι τις σεβάστηκαν τις ελληνικές κοινότητες, όλοι. Μο- νάχα οι Έλληνες άρχοντες του νέου κράτους και οι Βούλγαροι τις αφάνισαν. Χαλνώντας τις κοινό- τητες, χάλασαν κάτι στερεό, κάτι οργανωμένο, κάτι που ζούσε και ήταν φυσικό. Οι Έλληνες άρχοντες δε σεβάστηκαν έναν οργανισμό που τους γλύτωσε ως τώρα από χίλιους θανάτους, και θα τους γλυ- τώνει πάντα, αν το θέλουν. "Ως τα τώρα είχε ή έλ- ληνική φυλή τολάχιστο τη θέληση της αυτοσυντη- ρσίας. Μήπως και αυτήν την έχασε;

Αλλά και τί αξίζει να θέλει να ζή μια φυλή,

αν δε θέλει και να νικήσει; Και πως θα νικήσει αν δεν ένωθεί ελλη και δε φτιάξει ένα κράτος μεγάλο και δυνατό, οργανισμό πολιτικό με βάση την το- πική αυτοδιοίκηση, αφού τέτοιο είναι το φυσικό της; (Ακολουθεί)

ΙΔΑΣ

Η ΚΥΒΕΛΗ

(Ανοιχτό γράμμα στην κ. Κυβέλη Άδριανού)

Αγαπητή κυρία,

Δε θα σάς συχαρώ για τη μοναδική επιτυχία σας τη Δευτέρα βράδι στις «Άλυσίδες» και «Στην εξώπορτα». Θα συχαρώ τον εαυτό μου που αξιώ- θηκα να ιδώ, ζωντανεμένα από την υπέροχη τέχνη σας, δυο πλάσματα της φαντασίας μου, την Ά- στρουλα και τη Λίνα και να δοκιμάσω για λίγες ευτυχισμένες στιγμές μια τόσο δυνατή συγκίνηση, που ή θύμησή της θα με συντροφεύει ο' ελλη μου τη ζωή.

Περισσότερο στην τέχνη σας παρά στα έργα μου, τη χρωστώ την επιμονή του διαλεχτού κοινού του θεάτρου σας να βγώ στη σκηνή, καθώς και τα τόσο ένθουσιώδικα χεροκροτήματά του. Να δείτε, χεροκροτούσε τις «Άλυσίδες» κι ο κ. Ξενοπούλος, καθώς το μολογεί κι ο «Monde Hellenique» της Τρίτης (Mr Xénopoulos qui se trouvait dans la salle a vivement applaudies, après avoir écrit l'année dernière une demi-douzaine d'articles contre cette pièce), κ' έτσι κοντά στα τόσα άλλα, σάς χρωστώ και τα χεροκροτήματα ενός τόσο δύσκολου κρι- τικού.

Δε θέλω να σάς χαλίσω περισσότερο. Η εδ- γνωμοσύνη με δυο λόγια φανερώνεται και θαρρώ τα είπ' αυτά τα δυο τα λόγια. Μια μέρα θα γραφεί πλατιά τί χρωστάει το νεοελληνικό θέατρο σε σάς, μα τί χρωστάει και στον κ. Χρηστομάνο που ένα τόσο σπάνιο τάλαντο, σαν το δικό σας, το πήρε στα- ριστοτεχνικά του χέρια και τέπλασε αληθινό καλ- λιτέχνημα. Και συλλογίζομαι τώρα πως πρέπει νάναι αρκετή παρηγοριά για τον πρώτο δάσκαλό σας το πως το ίδιο βράδι που σφυρίζοτανε και μα- ξιλαιωνότανε άγρια στη «Νέα Σκηνή» ο «Κοντο- ρεθιούλης» του, αποθεωνότανε ένα άλλο έργο του, ή Κυβέλη, στο Βαριετέ στα δυο μου σκηνηκά έργα.

Μ' ευγνωμοσύνη

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ο "ΝΟΥΜΑΣ",

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Για την Αθήνα Δρ. 8. — Για τις Έπαρχίες Δρ.

Για το Έξωτερικό Φρ. Χρ. 10.

Για τις έπαρχίες δεχόμαστε και τρέιμρες (2 Δρ. την τρι- μηνία) συντρεμές.

Κανένας δε γράφεται συντρεμητής α' δε στείλει μπροστά τη συντρεμή του.

10 λεπτά το φύλλο λεπτά 10

Τα περασμένα φύλλα του Νουμά πουλιούνται στο γραφείο μας στη διπλή τιμή.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στα κιάκια (Σύνταγμα, Όμόνοια Έθν. Τράπεζα Υπ. Οικονομικών, Σταθμός Τροχιά- δρομου (Ακαδημία), Βουλή, Σταθμός υπόγειου Σιδε- ρόδρομου Όμόνοια), στο κιάκι Γιαννοπούλου (Χαυ- τεία), στα βιβλιοπωλεία Έστίας Γ. Κολάρου κα- Σακέτου (άντικρυ στη Βουλή).

Στην Κέρκυρα, Πάτρα και Βόλο, στα Πραχτο- ρεία των Έφημερίδων, στον Πύργο στο βιβλιοπω- λείο του κ. Κ. Βαρουξή.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΙΚΙΑ

Τί θα γίνει — Ο Καρναβίτσας — Το συμπέρα- σμα — Το Έπαναστάτες! — Η δωρεά του Κοργιαλένιου. — Ο τύπος και ή επανά- σταση.

ΑΝΟΙΞΕ ή Βουλή, ήρθε κι ο κ. Θεοτόκης. Κ' έτσι μπαίνουμε στη δεύτερη πράξη της Έπανάστασης, την Κοι- νοβουλευτική. Τι θα γίνει δώ κι όμπρός, δεν το ξέρουμε. Το είπαμε, προφήτες δεν είμαστε. Μα δε βλέπουμε και ποιός Προφήτης θα μπορούσε να προφητέψει σε μια τόσο άνακατεμένη κατάσταση, σαν τη σημερινή, που δεν ξέρει κα- νείς τί να πιστέψει και τί όχι, από όσο λένονται, ακόμα κι απ' όσα γίνονται.

Νά, λ. χ. ο κ. Θεοτόκης, δήλωσε κατηγορηματικά πως παραιτείται από την κοιμητική άρχηγία και δεν παραι- τέθηκε: δήλωσε πως δε θαρρεί στην Αθήνα και ήρθε. Κι διαν' έχουμε αυτά τα δυο, γιατί να μην καρτερούμε και το τρίτο, πως δηλ. δε θα υποστηρίξει την Κυβέρνηση, όσο κι α' βεβαιώνει πως θα την υποστηρίξει;

Πολλά πράματα μπορούνε να γίνουν από σήμερα ίσαμ αύριο, μπορεί όμως να μη γίνει και τίποτε κι όλα να τε- λιώσουν σε ένα πούφ! Ρωμάϊκο. Θαρρείτε πως είναι τόσο δύσκολο να γίνει κι αυτό;

★

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ κι από το άνοιγμα της Βουλής κι από

— Κάτι φοιχτό άργουσαλεύει με μεγάλους πλο- καμούς πίσω από το παραμύθι. Ποιός ξέρει αν ο Οιδίποδας Τυραννος δεν είναι το αιώσιο δράμα που σιγούργησε ή Μούρα και τ'όδωκε στην ψυχή του ανθρώπου να το παίζει άπάνω στη σκηνή του κό- σμου, για να διασκεδάσει ποιός ξέρει Ποιόν! Πρόσεξε, Όρέστη, να δεις... "Όλα ταιριάζουν. Στην άρχή ο Άνθρωπος ζει μέσα στις όμορφες άπάτες, δε γνωρίζει, μηδ' ζητά να μάθει τον πατέρα του, τη μητέρα του, από που είναι και που πηγαίνει. Κ' είναι ευτυχής. Κ' είναι βασιλιάς. Κ' έπειτα, μια μέρα, τον κυριεύει ή ιερόσυλη και θανάσιμη περιέργεια να μάθει τα μεγάλα μυστικά: Γιατί ή δυστυχία και ο Πόνος, γιατί ή μεγάλη άδικία που φρενιάζει όταν θανατικό ψυχοθερίστρα γύρω του; Ποιός φταίει; Ποιός φταίει;

Κ' έρχεται τότε ένα Προαίτημα τυφλό με τα δλάνοιχα μάτια του Προφήτη και του φωνάζει:

— Μή! μη ζητάς να μάθεις τίποτα! Μή!

Κι αυτός θυμώνει, βρίζει και προχωρεί, μη μπορώντας πια να σταματήσει στον Γκρεμό. Σκο- τώνει μέσα του όλο τον παλιό, ευτυχισμένο άν- θρωπο των άμαθων προγόνων, όλον του τον Πα- τέρα, ξεσκεπάζει άνόσια κ' αίμομυχτικά τη γύμνια

της. Μάνας Φύσης, παραβιάζει τους αιώσιους νό- μους που λέε: μην κέψεις να φας από το δέντρο της Γνώσης του Καλού και του Πονηρού! Α! θα μάθω! Θα μάθω! Και προχωρεί και τρέχει ξεφρε- νιασμένος και σκοντάφτει στο κάθε βήμα και πέφτει από γκρεμό σε γκρεμό και σηκώνεται αιματωμένος και τυφλός και σπασμένος και τα χέρια του και τα γόνατα τρέμουν κ' οι λογισμοί του τρέμουν και ζητούνε μέσα στα σκοτάδια μιάν Άντιγόνη..

— Μην το λέτε, κ. Γοργία, μην το λέτε! Φο- δούμαι.. έλεγε τρομαγμένη ή Χρυσούλα, κι άθελα τα χέρια της σφίγγανε το μπράτσο του Όρέστη, σά νάρθε κανείς να της τον πάρει και δεν τον ά- φηνε.

Κι ο Γοργίας παραμιλούσε ακόμα:

— Η Άντιγόνη είναι ή Όμορφιά. Και δε μας μένει πια τίποτα άλλο, τώρα που γενήκαμε τυφλοί για-τι είδαμε ξάφνου γυμνή μπροστά μας την Άλή- θεια, τίποτα άλλο να κάμουμε παρ' ό,τι έκανε ο Μιχαήλ Άγγελος όταν τυφλώθηκε: Να λέμε της Άντιγόνης να μας πηγαίνει στα σπασμένα Έλλη- νικά μας άγάλματα και ν' απλώνουμε τα χέρια και με τ' άκροδάχτυλά μας τα τρεμάμενα, να βλέπομε τις χυτές καμπυλότητες των ωραίων σωμάτων και

ν' ακούουμε την άρμονία την έφηδική των ωραίων γραμμών.

Η φωνή του είχε γίνει γλυκειά και τρυφερή, τόσο γλυκειά και τόσο τρυφερή που θάλεγες μι- λούσε στη γυναίκα που αγαπά, μπροστά στη θά- λασσα, το δειλινό.

Ο Όρέστης τον άκουε και χαμογελούσε με ειχτο και συλλογίζότανε.

(—Πόσο είναι αγιάτρευτα λαβωμένος από τη σάϊτα της όμορφιάς! Είναι σπασμένος. Μήτε μπρά- τσα έχει πια να ενεργήσει, μήτε και μάτια για να ιδεί. Χαμένη ή ζωή του, παραδομένη στα όνειρα, εύνοχος Σουλτάνος είναι, με χίλιες όμορφες όντα- λίσκες —ιδέες.

Α! με πόση περηφάνεια νοιώθω εγώ μπροστά του τη δύναμή μου και τα νιάτα!)

Έβαλε το χέρι του το χλωμό και γυναικίσιο άπάνω στον ώμο του Γοργία και τότε χάδεψε, προ- στατευτικά οίχτειρόντάς τονε.

Πιο σιγά τώρα, σά να ξεμολογιότανε κανένα μυστικό, έακολούθησε το παραμιλητό του:

— Κάποτε, Όρέστη, μου φαίνεται και συ ένας Οιδίποδας ψυχικός. Ζητάς να μάθεις, να γνωρίσεις, μελετάς όλημέρα, είσαι νευρικός κι άνήσυχος, σκο-

τὸν ἐρχομὸ τοῦ κ. Θεοτόκη, ἔμῃς μᾶς συγκίνησε ἕνα φω-
τεινὸ καὶ παληκαρίσιο ἄρθρο τοῦ Καρκαβίτσα, ποὺ μετὰ τὸν
τίτλο «Οἱ ἐλεύθεροι σκλάβοι» δημοσιεύτηκε στὴν «Ἀκρό-
πολη» τῆς Τετάρτης. Ὁ Καρκαβίτσα, καθὼς τὸ ξέρετε,
εἶναι καὶ στρατιωτικὸς γιατρός, εἶναι καὶ μέσα στὸ Στρα-
τιωτικὸ Σύνδεσμο. Περσσότερο ὅμως ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ ὀφί-
σια εἶναι Καρκαβίτσα, ποὺ πάει νὰ πει ἄνθρωπος συνη-
θισμένος νὰ φωνάζει τὴν ἀλήθεια, ἀδιαφορώντας ἂ θὰ
δυσχερестήσει φίλους ἢ ἂ θὰ βλάψει καὶ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸ
τοῦ.

Καὶ σὺν Καρκαβίτσα, ποὺ εἶναι, εἶπε δυὸ λόγια στα-
ράτα στὸ Στρ. Σύνδεσμο, μετὰ ὅλο τὸ σεβασμὸ καὶ τὴν ἀφο-
σίωση ποὺ τοῦ ἔχει.

Πολλὰ μπορούσε (λέει ὁ Καρκαβίτσα) νὰ κάνει ὁ Στρ.
Σύνδεσμος, κι ὅμως δὲν ἔκανε τίποτα, γιατί ἄφισε νὰ τοῦ
ξεφύγουν οἱ καλὲς καὶ οἱ πολλὲς εὐκαιρίες ποὺ τοῦ παρου-
σιαστήκανε.

*

ΜΑ νά, σὲ τί συμπέρασμα φτάνει ὁ Καρκαβίτσα :

«Καὶ σήμερα νὰ τοὺς, ὅλοι οἱ ἁμαρτωλοὶ, μουσάτοι-
ξεμουσάτοι, θὰ πάρουν πάλι τὴ θέση τοὺς στὴ Βουλὴ, ἔ-
τοιμοι νὰ δείξουν τὴν καπάτσιτά τοὺς, τὴ μοχθηρὴ ἐξυπνάδα
τοὺς. Θὰ συζητήσουν μετὰ τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη, θὰ ψη-
φίσουν μετὰ τὸ φέμμα στὴν ψυχὴ καὶ θὰ γυρίσουν πάλι στὰ
τσιφλίκια τοὺς. Καὶ θὰ γυρίσουν θρασεῖς καὶ ποζάτοι κ' ἐ-
γωῖστὲς περιστότερο. Καὶ ὅποιος ἀπ' τοὺς ραγιαδες τὸλμησε
νὰ μιλήσῃ καὶ νὰ διαμαρτυρηθῇ ἢ νὰ φιλονικήσῃ τὸν πα-
τριωτισμὸ τοὺς, γκάπ! στὸ κεφάλι. Ἐτσι τὸ ἔκανε κι ὁ ἄγῃς
ὅταν ἔδωκε μιὰ ἐπανάσταση. Καὶ ὁ λαὸς ὁ ἄρρωστος καὶ
κακομοίρης θὰ γύρῃ πάλι στὴ νάρκη τοῦ ἑτοιμοῦ νὰ προσαρ-
μοσθῇ στὴ ραγιαδικὴ παράδοσή του : «Χέρι ποὺ δὲν μπο-
ρεῖς νὰ δαγκώσῃς σκύφε καὶ φίλησέ το». Καὶ τότε ἴσως—
μὰ γιατί τότε ;—ὁ Σύνδεσμος μελετώντας τὰ ψηφισμένα
αἰτήματά του ν' ἀπαντήσῃ κάπου καὶ τὸ Εὐαγγελικὸ ρητό,
τὸ μόνον χριστιανικὸ ρητό, ποὺ λησμονήσῃς τώρα στὴ δράση
τοῦ :

— Κάθε δέντρο ποὺ δὲν κάνει καλὸν καρπὸ, πρέπει νὰ
κόβεται καὶ νὰ ρίχνεται στὴ φωτιά !

Εἶπα.»

*

ΓΡΑΨΑΜΕ στὸ παρασμένο φύλλο πὼς πῆγε κι ὁ Μι-
στριώτης στὸ Πολύγωνο καὶ πὼς εἶναι καὶ λόγου τοῦ ἐπα-
ναστάτης. Τώρα, τὸ τί εἶδος ἐπαναστάτης εἶναι ὁ Μιστριώ-
της, φτάνει νὰ σᾶς ποῦμε τὸ ἀκόλουθο αὐθεντικώτατο :

Τις προάλλες ἀντάσῃς στὸ δρόμο τὸν κ. Εὐταξία, τὸν
Ἰπποπόδο, καὶ τὸν ζύγωσε καὶ τοῦ εἶπε συγκινημένος :

— Κύριε Ἰπποπόδε, κοίταξε νὰ μᾶς φυλάξεις τὴ γλώσσα
μας, ποὺ τὴν ὑπονομεύουν οἱ χυδαῖστὲς, γιατί ἡ γλώσσα
μας εἶναι ἀνώτερη κι ἀπὸ στρατὸ κι ἀπὸ στόλο.

Ὁ κ. Μιστριώτης λοιπὸν ἐπαναστατεῖ ὄχι γιὰ νὰ γκρε-
μίσει τίποτα, μὰ τὸ ἐναντίον, γιὰ νὰ φροντίσει νὰ μὴ γκρε-
μιστεῖ κάποιον σκαρδαλό ποὺ λέγεται καθαρεύουσα. Μὰ μή-
πως εἶναι μοναχὸς τοῦ ; Μήπως κι ἄλλοι ὁλοτρόγυρά μας

τῶνεις μέσα σου τόσα ὠρῆα πράγματα, ζητώντας νὰ
ξεσκεπάζεις μυστικά, ποὺ ποῖς ξέρε, δὲν ἐπιτρέ-
πεται νὰ τ' ἀντικρύσουν τοῦ ἀνθρώπου τὰ μάτια..
Καὶ φοβοῦμαι.. Φοβοῦμαι ἅμα τὰ δεῖς θὰ τυφλω-
θεῖς καὶ θὰ πεθάνεις..

— Σωπάτε, σωπάτε, κ. Γοργία ! φώναξε ἡ
Χρυσούλα. Μὴν τὸ λέτε αὐτό ! Πῶς τὸ λέτε ! Μὴν
τὸ λέτε !..

Ἄπλωσε τὰ χεῖρα της μπροστὰ ἀπὸ τὸ κε-
φάλι τοῦ Πολυκαγαπημένου σὰ νᾶθελε ν' ἀποδιώξει
κανένα κίντυνο ποὺ ἐρχότανε καταπάνω του.

Οἱ διαβάτες κυτᾶνε τὲς χερονομίες της, κοντο-
στεκόντανε λίγο καὶ ψιθυρίζανε :— Πολὺ ἀγαπημένο
φαίνεται αὐτὸ τὸ ζευγάρι.

Κι ὁ Ὁρίστης τῆς ἐπιασε τὰ χεῖρα—σὰ χεῖρα
ἀταχτοῦ παιδιοῦ—καὶ τῆς τὰ χαμήλωσε ἡσυχά
ἡσυχά καὶ τῆς εἶπε :

— Μὴν κάνεις ἔτσι, Χρυσούλα... Ὁ κόσμος μᾶς
κυτᾶζει...

Κ' ἡ Χρυσούλα ἡσυχάσε, ἀκκούμπησε πάλι τὸ
μαντηλάκι της στὸ στόμα της ἀπάνω καὶ δὲν ξα-
ναμίλησε πιά.

Κι ὁ Ὁρίστης πῶς ἡσυχὸς φαινότανε. Εἶχανε
τώρα κατασταλαῖζει οἱ συγκινήσεις μέσα του κ' εἶχε

δὲ φορᾶνε σήμερα στὸ κεφάλι τὸν κόκκινο σκούφο, ἐνῶ
στὴν ψυχὴ τοὺς μέσα λιμνιάζουν ὅλες οἱ πρόληψεις ;

*

ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΕΣ χιλιάδες χάρισε στὸ Ἔθνος ὁ κ. Κορ-
γιαλένιος τῆς Λόντρας γιὰ τὴ στρατ. ἀναδιοργάνωσιν τῆς
χώρας. Ἐθνικὸς εὐεργέτης, καὶ μετὰ τὸ δίκιο του. Μὰ κι
αὐτὴ ἡ δωρεὰ θὰ πάει στὰ πούφ ! σὺν τότες ἄλλαι, ὅσο δὲ
βρεθεῖ ἕνας δεύτερος Κοργιαλένιος νὰ δώσει τόσο, καὶ δι-
πλάσια, γιὰ τὴν ἐκπαιδευτικὴ ἀναδιοργάνωσιν τῆς χώρας.
Πρῶτα σχολεῖα καὶ ὕστερα στρατούς. Πρῶτα ἀθρώπους
καὶ ὕστερα στρατιώτες. Ἐξὸν πιά κι ἡ μᾶς ποῦνε (γιατί
ὅλα τὰνὰποδα μπορεῖ νὰν τὰκούσει κανεὶς σ' αὐτόνε τὸν
τόπο) πῶς σώνει κανεὶς νὰ γίνει στρατιώτης γιὰ νὰ γίνει
κι ἄνθρωπος.

*

ΜΙΑ φημερίδα, ἀπὸ τὲς ἐπαναστατικώτερες δὲ, κρίνον-
τας τὴν πολιτικὴν κατάστασιν, λέει κ' εὐχεται : «νὰ ἐπα-
νέλθῃ ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία εἰς τὴν εὐνομίαν καὶ εἰς τὸ
καθῆκον τῆς ἐκάστη τῶν Συνταγματικῶν ἐξουσιῶν».

Τὸ ἐπανέρχομαι θαρροῦμε πάει νὰ πει ξαναγυρίζω.
Καὶ γιὰ νὰ ξαναγυρίσει κανεὶς στὴν εὐνομίαν, σημαίνει πὼς
βρισκότανε πρῶτα στὴν εὐνομίαν.

Καὶ ἀφοῦ ἡ Ἑλλ. Πολιτεία βρισκότανε στὴν εὐνομίαν,
τί διάβολο τὴ θέλαμε τὴν ἐπανάστασιν ; Τὴ ζητούσανε,
φαίνεται, οἱ φημερίδες μας μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ πουλᾶνε
περισσότερα φύλλα. Ζήτημα λοιπὸν κυκλοφορίας καὶ ἡ Ἐπα-
νάστασις γιὰ τὸν τύπο μας, ὅπως τὸ φοβηθήκαμε δὲ κι ἀπὸ
τὴν ἀρχὴ ποὺ τὲς ἀκούγαμε νὰ ξελαρυγγιάζονται.

ὑπὸ τὴν Ὑψηλὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ
Βασιλέως

Α Κ Α Δ Η Μ Ι Α

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ καὶ ΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ἐν Ἀθήναις (Πλατεία Κάνιγγος)

Ἐγκειμένη διὰ τοῦ ἀπὸ 29 Ἰουλίου 1894

Β. Α. Σχολαὶ τεχνικῶν σπουδῶν ἀνώτεραι :

**ΕΜΠΟΡΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ, ΓΕΩΡΓΙΚΗ,
ΜΗΧΑΝΟΥΡΓΙΚΗ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ**
Φοίτησις διετής.

Ἐναρξίς μαθημάτων τῇ 15 Σεπτεμβρίου.

Πρόγραμμα ἀποστέλλεται δωρεάν.

Γίνονται δεκταὶ μαθητρίαι.

ΣΥΣΤΑΙΝΟΥΜΕ

τὸ Βιβλιοπωλεῖο τοῦ κ. Λουκᾶ Γ. Χατζηλουκᾶ
(Ἀθήνα—ὁδὸς Σταδίου 34). Ἀγοράζει βιβλία καὶ
βιβλιοθήκες κ' εἶναι τὸ ἀρχαιότερον στὸ εἶδος τοῦ.
Ἰδρύθηκε στὰ 1889 κ' ἐκδίδει ταχτικά κάθε χρονιά
καταλόγους, ποὺ τοὺς στέλνει χάρισμα σ' ὅποιον
τοὺς ζητήσει.

πᾶρει μιὰν ἀπόφασιν. Δίπλα στὴ Χρυσούλα καὶ στὸ
Γοργία, αὐτὸς ἐνοιωθε τὸν ἑαυτὸ τοῦ γίγαντα.

Κι ὅταν ἀπόξω ἀπὸ τὸν κῆπο τοῦ Λουξεμβούρ-
γου ἄπλωσε τὸ χεῖρι τοῦ ν' ἀποχαιρετήσῃ τὸ Γορ-
γία, μιὰ στιγμὴ τοῦ πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ, νὰ τότε
χαδέψῃ σὺν ἄρρωστο παιδάκι, νὰ τοῦ χτυπήσει
σιγὰ-σιγὰ τὸν ὦμο καὶ νὰ τοῦ πει :

— Πήγαινε, χρυσὸ μου, νὰ κοιμηθεῖς καὶ νὰ
ἡσυχάσεις λίγο... Πήγαινε...

VIII

Ὁ Γοργίας βουτηγμένος ὡς τὸ λαϊκὸ στὴν ιδέα
τοῦ Οἰδίποδα Τυράννου, μῆκε στὸν κῆπο τοῦ Λου-
ξεμβούργου—χωρὶς τίποτα νὰ βλέπει, χωρὶς τίποτα
ν' ἀκούει. Τὰ μάτια τοῦ πνιγόντανε σὲ δράματα
μπλέ, ἐνῶ τὰ πόδια τοῦ καταχτυπούσανε καὶ σκον-
τάφτανε στὲς πέτρες, ἢ τσαλαβουτούσανε στὲς λά-
σπες, πότε πάλι κάνανε περίπατο ἀπάνω στοὺς κά-
λους τῶν ἀνθρώπων.

Εἶτανε ἕνα παράξενο εἶδος ὀργανισμοῦ, ἕνα εἶδος
χωρὶς νύχια καὶ δόντια καὶ κέρατα, χωρὶς κακία,
χωρὶς κανένα ὅπλο ἀμυντικὸ, ληφθέντο ἔτσι ἀνυπε-
ράσιστο στὸ κάθε σπρώξιμο καὶ στὴν κάθε τρικλο-

ΦΥΛΛΑΔΕΣ

ΤΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ*

ΙΣ'

ΠΙΑΣΤΗΚΕ !

Κ' ἐκεῖ ποὺ καθοῦμαστε ὅλοι μας χολοσκα-
σμένοι,

— Αἶ, φωνάζει ὁ Ἀγγελάκος. Τρέχα, γέρο Βα-
σίλη, καὶ πιάστηκε !

Ὅλοι γυρίζουμε ἀμέσως κατὰ τὴν ἀποτονιά,
μερικὰ βήματα μακριὰ μας. Τὸ σημάδι στὰ χαλί-
κια εἶτανε πεσμένο, τὸ σκονεῖ τεττωμένο. Καὶ στὴν
ἄλλη τὴν ἄκρην, ὡς εἴκοσι ὀργυιὲς μὲς στὸ νερό,
ξετινάζονταν κάθε λίγο μεγάλη οὐρά καὶ χτυποῦσε
τὰ κύματα.

Ἐρχοῦμε τὲς πίκρες τῶν σεφερῶν, καὶ σηκω-
νοῦμαστε στὸ ποδάρι. . . Πρῶτος ὁ γέρος ἔτρεξε καὶ
πῆρε τὸ σπάγο στὰ χεῖρα. Κι ἀρχινᾷ καὶ τρα-
βάει κι ἀφίνει πάλι καλοῦμα, σὺν τεχνίτης θαλασ-
σινός. Οἱ ἄλλοι κοίταζαν καὶ δίνανε γνώμες καὶ
συβουλές, πότε ἀπ' ἐδῶ νὰ τραβάγῃ, πότε ἀπ' ἐκεῖ,
νὰ μὴν τὸ φευγάτισῃ τὸ ψάρι. Σιγὰ σιγὰ ἀρχισε
καὶ φαινότανε στὸ γιᾶλο μέσα. Ἀστραφτε σὺν τ'
ἀσῆμνι, καὶ χυνότανε σὰ σάββα ἀπὸ τὴ μιὰ κι ἀπὸ
τὴν ἄλλη καθὼς τραβοῦσε ὁ γέρος. Δὲν ἄργησε νὰ
βγῇ ἔξω. Ἦξερε καλὰ τὴν τέχνην τοῦ ὁ γέρος καὶ
τὸ μισοφόφησε μετὰ τὴν καλοῦμα. Κ' ἔτσι σὺν ἤρθε
στὰ ρηχὰ, δὲν εἶχε πιά δύναμιν τὸ δύστυχο νὰ
ξετιναχθῇ καὶ νὰ ξεκόψῃ. Εἶτανε μιὰ χαρὰ νὰ τὴ
βλέπῃς σπαρταριστὴ στὰ χαλίκια ἀπάνω τὴ συνα-
γρίδα ἐκείνη.

Ἐπρεπε νὰ χάσῃ τὴ ζωὴ τοῦ αὐτοῦ τὸ ψάρι νὰ
μᾶς τὴ δώσῃ ἐμᾶς. Ἐλεγε καὶ γυρίζαμε ἀπὸ γιου-
ρούσι σὺν ἀνεδαίναμε. . . . Ἐκεῖ, κάτω ἀπὸ τὴ
μεγάλῃ τὴν καρυδιά, σιμὰ στὴ βρύση, ἐκεῖ πη-
γαίνω ἀκόμα καὶ καθίζω κάποτες καὶ ρωτῶ τὲς πέ-
τρες καὶ τὰ δέντρα ἂν τὸ θυμοῦνται τὸ φαγοπότι
ἐκεῖνο ! . . . Ποιὸς δὲν τραγοῦδῃς ἐκεῖνη τὴ βρα-
διὴ ! . . . Πῆγε νὰ βασιλέψῃ ἡ Πούλια, κι ἀκόμα
γλέντιζαν κοπέλλες, ἀγόρια κι ἀντρώγυνα. Ὡς κι
ὁ καημένος ὁ γέρο Βασίλης, σὰ νὰ μὴν εἶταν ἐκεῖ-
νος ποὺ μᾶς δηγοῦνταν τὰ πάθια τοῦ σὺν ἄκρο-
γιαλιᾷ, ὡς κ' ἐκεῖνος ἔβγαλε τὸ μαντίλι καὶ χόρεψε
μετὰ λουλούδι σπᾶστρο τοῦ κατσαρό. Ὡς κ' ἡ μακα-
ρίτισσα ἡ γοιὰ μου, ποὺ μῆτε νὰ χαμογελάγῃ δὲν
πολυσυνήθιζε, σηκώθηκε στὸ χορὸ τὴ βραδιὰ ἐκείνη.

Γλυκοπετοῦσε ἡ καρδιά μου ἀπὸ τὴ χαρὰ ποὺ
τοὺς ἐβλεπα ὅλους καὶ χαίρουνταν, καὶ φύλαγα βα-

*) Ἡ ἀρχὴ στὸ 352 φύλλο.

ποδιά.

Πήγαινε περίπατο κάτω ἀπὸ τὰ γυμνὰ δέντρα
τοῦ Λουξεμβούργου κ' εἶχε ἀνοιχτὸ στὰ χεῖρα τοῦ
τὸ Σοφοκλὴ καὶ πότε ἀπ' ἐδῶ τὸν ἔσπρωχναν οἱ
διαβάτες, πότε ἀπ' ἐκεῖ, σὺν ἕνα μπόγο ρούχα κι
αὐτὸς δὲ μιλοῦσε, εἶχε τὸ νοῦ τοῦ ἄλλου. Μόνον ἂν
κανένα δέντρο τοῦ ἐμπόδιζε τὸ δρόμο, ἢ κανένα ἀ-
μαξάκι γκουβερνάντας, ἢ κανεὶς τοῖχος, τότε κατα-
λάβαινε πὼς κάτι ἀνώμαλο τρέχει κ' ἔκανε δυὸ
βήματα πλάγια καὶ ξανάφερνε τὴν τάξιν στὴ
ζωή. Μονολογοῦσε κ' ἔλεγε, κάτω ἀπὸ τ' ἀψηλὰ
δέντρα :

— Τὸ ραβδί ποὺ κρατοῦσε ὁ Οἰδίποδας καὶ
σκότωσε τὸν πατέρα τοῦ, εἶτανε κομένο ἀπὸ τὸ
ἀπαγορευμένο δέντρο τῆς Γνώσης τοῦ Καλοῦ καὶ τοῦ
Πονηροῦ. Καὶ τὸ κρεβάτι ποὺ κοιμήθηκε μετὰ τὴν
τέρας τοῦ θάτανε κι αὐτὸ καμωμένο ἀπὸ ξύλο τοῦ
ἴδιου δέντρου.

Μονολογοῦσε καὶ πήγαινε.

Ἐξήνου σταμάτησε, ἀνοιχτήκανε τὰ ματάκια
τοῦ τρομαγμένα κ' εἶπε βαθιὰ συλλογισμένος :

— Τί ζευγάρι, τί ἀντρώγυνο μυστηριώδικο καὶ
συμβολικὸ ὁ Οἰδίποδας κ' ἡ Εὐα !

Καινούργιοι πάλι κόσμοι ἀνοιχτήκανε μπροστὰ